

Vergaderjaar 2014–2015

34 085 X

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2014
(wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2014 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Defensie (X).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert

B. BEGROTINGSTOELICHTING

De departementale begroting

1. Leeswijzer

Budgettair kader

Uit de hiervoor vermelde samenvattende begrotingsstaat blijkt dat ten opzichte van de eerste suppletoire begroting 2014 de begroting met een bedrag van € 85,682 miljoen wordt verlaagd. Het begrotingsbedrag voor de ontvangsten 2014 wordt met € 20,734 miljoen verlaagd. Dit leidt tot een uitgavenbudget van € 7.801,411 miljoen en een ontvangstenbudget van € 300,786 miljoen voor het Ministerie van Defensie. Het bedrag voor de in 2014 aan te gane verplichtingen wordt verlaagd met – € 263,137 miljoen tot € 7.648,577 miljoen.

Samenvatting belangrijkste begrotingswijzigingen

De belangrijkste begrotingswijzigingen zijn de vrijgave van het niet relevante deel van de hoofdsom van de pensioenen (– € 19,2 miljoen) en de lagere ontvangsten (– € 20,7 miljoen), die doorwerken in de uitgaven. Vanuit de investeringen wordt € 68 miljoen doorgeschoven naar latere jaren. Tenslotte wordt een bedrag van € 4,3 miljoen overgeheveld naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het afdoen van de openstaande egalisatieschuld van het Rijks Vastgoed Bedrijf.

Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties en overige inzet

Van de geraamde uitgaven voor de missie in Mali (Minusma) wordt € 10 miljoen doorgeschoven naar 2015. Tevens wordt de ruimte binnen het Budget Internationale Veiligheid van € 22,8 miljoen aangewend voor de nieuwe missie in Irak. Het Ministerie van Financiën compenseert de uitgaven voor de inzet van de ramp met de MH-17 (€ 14,9 miljoen).

Op de website van het Ministerie van Defensie (www.defensie.nl/missies) is actuele informatie beschikbaar over de verschillende crisisbeheersingsoperaties.

2. Het beleid

Algemeen

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begrotingen van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2014 met respectievelijk € 85,7 miljoen en € 20,7 miljoen te verlagen. De mutaties die tot deze aanpassingen leiden worden in de Najaarsnota 2014 opgenomen.

De cijfermatige aansluiting ten opzichte van de 1^e suppletoire begroting 2014 is als volgt:

Uitgaven (in duizend euro)

Stand 1 ^e suppletoire begroting 2014	€ 7.887.093
Wijzigingen 2 ^e suppletoire begroting 2014	– € 5.682
	<hr/>
Stand begroting Defensie (X) in de Najaarsnota 2014	€ 7.801.411

Ontvangsten (in duizend euro)

Stand 1 ^e suppletoire begroting 2014	€ 321.520
Wijzigingen 2 ^e suppletoire begroting 2014	– € 20.734
	<hr/>
Stand begroting Defensie (X) in de Najaarsnota 2014	€ 300.786

Overzicht uitgavenmutaties (bedragen x € 1 miljoen)

artikel	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Omschrijving	Inzet	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	Investeringen krijgs- macht	DMO	CDC	Algemeen	Centraal apparaat	Geheim	Nominaal en onvoorziën	Totaal
Begroting 2014	6,3	694,8	1.105,9	638,3	311,5	1.193,7	815,3	972,3	113,7	1.698,3	5,3	46,7	7.602,0
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2014	242,1	26,6	57,9	11,2	17,0	-70,9	-20,4	97,7	0,9	-95,8	0,0	18,9	285,2
B. Beleidsmatige wijzigingen:	248,4	721,4	1.163,7	649,5	328,5	1.122,8	794,9	1.070,0	114,6	1.602,5	5,3	65,6	7.887,2
B. Beleidsmatige wijzigingen:													
B. Beleidsmatige wijzigingen:													
1. Kasschuif BIV / HGIS	-10,0												-10,0
2. Bijdrage vanuit BIV/HGIS ter financiering missie Irak en SAC													
C-17	22,8												22,8
3. Vrijgave deel hoofdsom ABP lening													
4. Doorwerking ontvangsten	-2,9			-0,7	0,4	-1,7	-16,7			-19,2			-19,2
5. Overhevelingen tussen departementen	0,8				-0,8	-5,4				0,9			-20,7
6. Budgetontvechtingen tussen defensieonderdelen													
7. Bijdrage aan pensioenen en ontslagbescherming	0,2	5,8	15,5	4,6	1,5	17,6	1,5	-9,3		-15,1		-4,5	0,0
8. Prijsbijstelling		2,8	3,1	3,9	0,5		8,4	0,5	2,0			-38,9	0,0
9. Bijdrage Minfin financiering MH 17	14,9												14,9
10. Herallocatie budgetten		-2,8		-3,2		-68,0				16,9		-18,5	0,0
11. Kasschuif investeringen													-68,0
													0,0
Stand Najaarsnota 2014	274,2	737,1	1.183,3	679,1	330,2	1.055,4	764,8	1.072,1	115,9	1.584,1	5,3	0,0	7.801,5
Nadere wijzigingen:													
Stand slotwet 2014	274,2	737,1	1.183,3	679,1	330,2	1.055,4	764,8	1.072,1	115,9	1.584,1	5,3	0,0	7.801,5

Toelichting

1. *Kasschuif BIV /HGIS*
Van de geraamde uitgaven voor de missie in Mali (Minusma) wordt € 10 miljoen doorgeschoven naar 2015.
2. *Bijstelling uitgaven HGIS /BIV*
Vanuit het nationale Budget Internationale Veiligheid wordt € 22,8 miljoen aangewend voor de nieuwe missie in Irak.
3. *Vrijgave niet relevant deel van de hoofdsom ABP lening*
In het kader van het volledig op kapitaaldekking brengen van de militaire ouderdomspensioenen is het Ministerie van Defensie met het ABP een aantal leningen overeengekomen, waarvoor het Ministerie van Financiën de middelen beschikbaar stelt. De lening voor 2014 is niet nodig en de hiervoor gereserveerde middelen vallen vrij.
4. *Doorwerking van de ontvangsten*
De uitgavenbegroting is verlaagd met € 20,7 miljoen vanwege de doorwerking van de ontvangsten op de uitgaven. De belangrijkste wijzigingen in de ontvangsten zijn lagere dan geplande ontvangsten bij de DMO (– € 16,7 miljoen) en de vertraging in het aanbestedingstraject voor de renovatie van het Centraal Militair Hospitaal, waardoor de te ontvangen bijdrage van € 5,6 miljoen ook op een later moment binnenkomt.
5. *Overhevelingen tussen departementen*
Er zijn een budgetoverhevelingen naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het afdoen van de openstaande egalisatieschuld van het Rijks Vastgoed Bedrijf (– € 4,3 miljoen); voor het gezamenlijke project van de AIVD/MIVD binnen de *Joint Sigint Cyber Unit* (€ 0,9 miljoen) en de bijdrage voor het Rijks Schoonmaakorganisatie (€ 38 duizend). Daarnaast de budgetoverheveling van Defensie naar het Ministerie van Veiligheid en Justitie voor de financiering van formatieplaatsen bij de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V; – € 0,8 miljoen). Defensie draagt ook bij aan de deelname aan de Nationale Cyber Security Research Agenda 2014 (– € 0,2 miljoen vanuit investeringen), die door het Ministerie van Economische Zaken wordt uitgevoerd. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken draagt € 0,8 miljoen bij voor de resterende uitgaven van de nucleaire top (*Nuclear Security Summit*).
6. *Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen*
Deze mutaties betreffen herschikkingen van budgetten met de daarbij behorende activiteiten tussen de defensieonderdelen. De belangrijkste mutaties zijn de ontvlechting van het instandhoudingsbudget van de DMO naar het CLSK voor de KDC 10 (€ 23,3 miljoen) en *Unmanned Aerial Vehicles* (€ 2,2 miljoen), alsmede de verhoging van het budget voor «Internet op de legeringskamer» (IODL/ WIFI; € 3,7 miljoen). Daarnaast is vanuit het beleidsartikel 6 uit het budget JSS € 8,3 miljoen toegevoegd aan Beleidsartikel 2 CZSK omdat op dit artikel een deel van de investeringsuitgaven voor dit project zijn verantwoord.
7. *Bijdrage aan ontslagbescherming*
Bij enkele defensieonderdelen wordt het budget voor 2014 voor ontslagbescherming verhoogd vanuit het centraal belegde budget voor SBK 2012 (artikel 10 Centraal Apparaat), vanuit de lagere uitgaven voor bemiddelingskosten en om- her- en bijscholing (beleidsartikel 8 CDC) en deels vanuit de prijsbijstelling.
8. *Prijsbijstelling*
De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld en verwerkt op de budgetten voor de instandhouding, overige exploitatie en op de investeringen.
9. *Bijdrage Ministerie van Financiën aan de financiering van de MH-17*
Uit het generale beeld worden de uitgaven voor de inzet van de ramp met de MH-17 vergoed.

10. *Herallocatie budgetten*

Onder deze reeks is de verschuiving van budgetten tussen de beleidsartikelen opgenomen om de overschotten en tekorten op de afzonderlijke beleidsartikelen te neutraliseren.

11. *Kasschuif investeringen naar latere jaren*

In verband met de herijking van diverse investeringsprojecten voor nieuw materieel (onder andere de projecten Verbeterd Operationeel Soldaat Systeem (VOSS), *Medium Altitude Longe Endurance Unmanned Aerial Vehicle* (Male UAV), Klein Kaliber Wapens (KKW)), ICT projecten en de infrastructuurprojecten bij de Navo zullen uitgaven ter grootte van € 68 miljoen worden meegenomen in de (ongelimiteerde) eindejaarsmarge.

Overzicht ontvangstenmutaties (bedragen x € 1 miljoen)

artikel	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Omschrijving	Inzet	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	Investeringen krijgs- macht	DMO	CDC	Algemeen	Centraal apparaat	Geheim	Nominaal en onvoorzien	Totaal
Begroting 2014													326,7
Wijzigingen in samenhang													
1. Bijstelling verkoopopbrengsten	1,4	20,0	20,5	15,2	4,6	163,8	42,9	51,4		6,9			- 30,0
2. Bijstelling overige ontvangsten met de Voorjaarsnota 2014	5,3					- 30,0		4,1		15,4			24,8
Stand Voorjaarsnota 2014	6,7	20,0	20,5	15,2	4,6	133,8	42,9	55,5	0,0	22,3	0,0	0,0	321,5
Stand Miljoenennota 2015													
Wijzigingen in samenhang met de Najaarsnota 2014													
1. Bijstelling verkoopopbrengsten	6,7	20,0	20,5	15,2	4,6	133,8	42,9	55,5	0,0	22,3	0,0	0,0	321,5
2. Bijstelling overige ontvangsten Najaarsnota 2014	- 2,9			- 0,7	0,4	4,0	- 16,7	- 5,7		0,9			- 20,7
	3,8	20,0	20,5	14,5	5,0	137,8	26,2	49,8	0,0	23,2	0,0	0,0	300,7
Wijzigingen in samenhang met de Slotwet 2014													0,0
Stand slotwet 2014	3,8	20,0	20,5	14,5	5,0	137,8	26,2	49,8	0,0	23,2	0,0	0,0	300,7

Toelichting

1. Bijstelling overige ontvangsten

De overige ontvangsten worden bijgesteld met – € 20,7 miljoen. De lagere ontvangsten op personele en materiële ontvangsten doen zich vooral voor bij de DMO (– € 16,7 miljoen). Verder schuift onder andere de bijdrage door de Stichting Ziektekosten Verzekering Defensie door naar 2015 (– € 5 miljoen) en zijn er hogere ontvangsten vanuit de Navo (€ 4 miljoen).

Budgettaire gevolgen van beleid

Beleidsartikel 1 Inzet

Artikel 1 Inzet (Bedragen x € 1.000)	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e suppletore begroting 2014	Stand 1e suppletore begroting 2014	Mutatie 2e suppletore begroting 2014	Stand 2e suppletore begroting 2014
Verplichtingen	6.250	242.124	248.374	25.813	274.187
Programma uitgaven	6.250	242.124	248.374	25.813	274.187
<i>Opdracht Inzet</i>					
– waarvan crisisbeheersingsoperaties (HGIS)		232.674	232.674	12.898	245.572
– waarvan financiering nationale inzet krijgsmacht	2.250	50	2.300	200	2.500
– waarvan overige inzet	4.000	9.400	13.400	12.715	26.115
Ontvangsten	1.407	5.300	6.707	– 2.900	3.807
Programmaontvangsten					
– waarvan crisisbeheersingsoperaties (HGIS)	1.407		1.407		1.407
– waarvan overige inzet		5.300	5.300	– 2.900	2.400

Bedragen x EUR 1.000

Omschrijving	Programma- uitgaven	Totaal
Totaal beleidsmatige mutaties		
Overhevelingen tussen Departementen	815	815
Uitdeling prijsbijstelling	200	200
Doorwerking ontvangsten inzet VPD's	– 2.900	– 2.900
Kasschuif naar 2015 missie Mali	– 10.000	– 10.000
Bijdrage vanuit BIV/HGIS ter financiering Irak	22.798	22.798
Bijdrage Minfin ter financiering MH 17	14.900	14.900
Totaal beleidsmatige mutaties	25.813	25.813

Toelichting

Crisisbeheersingsoperaties

Van de geraamde uitgaven voor de missie in Mali (Minusma) wordt € 10 miljoen doorgeschoven naar 2015.

Tevens wordt de ruimte binnen het Budget Internationale Veiligheid van € 22,8 miljoen aangewend voor de de Nederlandse bijdrage aan de strijd tegen ISIS. Dit betreft de inzet van de Nederlandse F-16's boven de conflictgebieden.

Overige Inzet

De uitgavenraming voor de inzet van VPD's is met een bedrag van € 3,0 miljoen verlaagd, omdat er minder aanvragen van reders worden ontvangen dan is voorzien. Het aantal VPD-inzetten wordt verlaagd van 75

naar 60 inzetten. De raming van de ontvangsten is op basis van hiervan neerwaarts bijgesteld met € 2,9 miljoen.

MH17

Uit het generale beeld worden de uitgaven voor de inzet van de ramp met de MH-17 gecompenseerd voor een bedrag van € 14,9 miljoen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken draagt € 0,8 miljoen bij voor de resterende uitgaven van de nucleaire top (*Nuclear Security Summit*).

Beleidsartikel 2 Taakuitvoering Zeestrijdkrachten

Artikel 2 Taakuitvoering Zeestrijdkrachten (bedragen x € 1.000)	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e supplettoire begroting 2014	Stand 1e supplettoire begroting 2014	Mutatie 2e supplettoire begroting 2014	Stand 2e supplettoire begroting 2014
Verplichtingen	694.784	26.550	721.334	15.716	737.050
Uitgaven	694.784	26.550	721.334	15.716	737.050
Programma uitgaven	131.680	1.457	133.137	8.137	141.274
Opdracht Gereedstelling en instandhouding Commando ZSK	131.680	1.457	133.137	8.137	141.274
– waarvan inzet en gereedstelling	21.674	– 1.065	20.609	– 2.019	18.590
– waarvan bijdragen aan SSO's ¹	13.500		13.500	3.119	16.619
– waarvan instandhouding	96.506	2.522	99.028	7.037	106.065
Apparaatsuitgaven	563.104	25.093	588.197	7.579	595.776
Staven	9.264	122	9.386	0	9.386
Operationele eenheden Commando ZSK	553.840	24.971	578.811	7.579	586.390
Apparaat per uitgavencategorie	563.104	25.093	588.197	7.579	595.776
personele uitgaven	502.653	26.988	529.641	4.968	534.609
– waarvan eigen personeel	472.659	22.752	495.411	5.800	501.211
– waarvan operationele toelage	29.994	536	30.530	– 832	29.698
– waarvan externe inhuur		3.700	3.700	0	3.700
materiele uitgaven	60.451	– 1.895	58.556	2.611	61.167
– waarvan bijdragen aan SSO's ²	2.800		2.800	0	2.800
– waarvan huisvesting en infrastructuur	4.092	– 315	3.777	895	4.672
– waarvan ICT	1.553	1.465	3.018	0	3.018
– waarvan overige exploitatie	52.006	– 3.045	48.961	1.716	50.677
Apparaatsontvangsten	20.044	– 93	19.951	0	19.951

¹ Shared Service Organisatie Rijkswaterstaat corporate dienst.

² Shared Service Organisatie Paresto.

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling prijsbijstelling		2.750	2.750
Herallocatie budgetten	8.288	– 2.750	5.538
Bijstellen SBK/ontslagbescherming		5.800	5.800
Budgetoverhevelingen tussen defensieon- derdelen	594	1.034	1.628
Interne herschikkingen	– 745	745	0
Totaal beleidsmatige mutaties	8.137	7.579	15.716
Totaal mutaties	8.137	7.579	15.716

Toelichting

Uitdeling prijsbijstelling

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld en verwerkt op de budgetten voor de instandhouding en de overige exploitatie.

Herallocatie budgetten

Het overschot op de apparaatsuitgaven wordt gebruikt voor het oplossen van de defensiebrede problematiek.

Bijstellen SBK / ontslagbescherming

Als gevolg van de reorganisatie in 2013 zijn medewerkers in aanmerking gekomen voor de regelingen voor ontslagbescherming (een garantieregeling voor oudere medewerkers kort voor leeftijdsontslag). De realisatie laat zien dat het aantal gebruikers van de regeling hoger is dan verwacht.

Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen

Dit betreft diverse kleine budgetoverhevelingen tussen de defensieonderdelen. Voor het CZSK is dit onder meer de financiering van de uitgaven van het JSS project (€ 8,2 miljoen vanuit opdracht voorzien nieuw materieel); het terugboeken van het budget (vanuit de Bestuursstaf) voor het mariniersmuseum als gevolg van vertraging van de oprichting van het National Militair Museum (€ 0,3 miljoen) en het instandhoudingsbudget vaartuigen van de DMO naar het CZSK (€ 0,6 miljoen). Daarnaast betreft het de verhoging van het budget voor «Internet op de legeringskamer» (IODL/ WIFI; € 0,4 miljoen). De overige mutaties lopen op tot een bedrag van € 0,3 miljoen.

Interne herschikkingen

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van het CZSK om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Beleidsartikel 3 Taakuitvoering Landstrijdkrachten

Artikel 3 Taakuitvoering Landstrijdkrachten (bedragen x € 1.000)	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e suppletioire begroting 2014	Stand 1e suppletioire begroting 2014	Mutatie 2e suppletioire begroting 2014	Stand 2e suppletioire begroting 2014
Verplichtingen	1.105.853	57.875	1.163.728	19.640	1.183.368
Uitgaven	1.105.853	57.875	1.163.728	19.640	1.183.368
Programma uitgaven	133.670	- 711	132.959	537	133.496
Opdracht Gereedstelling en instandhouding Commando LAS	133.670	- 711	132.959	537	133.496
- waarvan gereedstelling	52.032	2.091	54.123	- 1.731	52.392
- waarvan instandhouding	81.638	- 2.802	78.836	2.268	81.104
Apparaatsuitgaven	972.183	58.586	1.030.769	19.103	1.049.872
Staven	13.835	0	13.835	- 10.101	3.734
Operationele eenheden Commando LAS	958.348	58.586	1.016.934	29.204	1.046.138
Apparaat per uitgavencategorie	972.183	58.586	1.030.769	19.103	1.049.872
personele uitgaven	905.795	38.479	944.274	34.853	979.127
- waarvan eigen personeel	867.504	31.420	898.924	38.444	937.368
- waarvan operationele toelage	38.291	2.480	40.771	- 4.591	36.180
- waarvan externe inhuur		4.579	4.579	1.000	5.579
materiele uitgaven	66.388	20.107	86.495	- 15.750	70.745
- waarvan bijdragen aan SSO's ¹	8.400	0	8.400		8.400
- waarvan overige exploitatie	57.988	20.107	78.095	- 15.750	62.345
Apparaatsontvangsten	20.523	0	20.523	0	20.523

¹ Shared Service Organisatie Paresto.

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling prijsbijstelling		3.115	3.115
Bijstellen SBK / ontslagbescherming		15.500	15.500
Budgetoverhevelingen tussen defensieon- derdelen	100	925	1.025
Interne herschikkingen	437	- 437	0
Totaal beleidsmatige mutaties	537	19.103	19.640
Totaal mutaties	537	19.103	19.640

Uitdeling prijsbijstelling

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld en verwerkt op de overige exploitatie.

Bijstellen SBK / ontslagbescherming

Als gevolg van de reorganisatie in 2013 zijn medewerkers in aanmerking gekomen voor de regelingen voor ontslagbescherming (een garantieregeling voor oudere medewerkers kort voor leeftijdsontslag). De realiteit laat zien dat het aantal gebruikers van de regeling hoger is dan verwacht.

Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen

Dit betreft diverse kleine budgetoverhevelingen tussen de defensieonderdelen. Voor het CLAS is dit de intensivering Cyber (op formatie) vanuit de Bestuursstaf / MIVD (€ 0,3 miljoen), het onderhoudscontract van de landrover van het CZSK (€ 0,1 miljoen) en de verhoging van het budget voor «Internet op de legeringskamer» (IODL/ WIFI; € 0,6 miljoen).

Interne herschikkingen

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van het CLAS om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

De personele uitgaven zijn met € 34,8 miljoen bijgesteld, waarvan € 15,5 miljoen als gevolg van de hogere instroom in het SBK. De overige bijstelling van de personele uitgaven (€ 19,3 miljoen) wordt onder andere veroorzaakt door vertraging in de reorganisatie van 400 Geneeskundig bataljon naar de Defensie Gezondheidszorg Organisatie (€ 8 miljoen) en kwalitatieve salarisverschillen door verandering van de kwalitatieve verandering van de formatie in 2314 (€ 4 miljoen). Verder zijn de uitgaven voor stagiairs, inhuur en reservisten hoger dan begroot. De financiering van de hogere personele uitgaven (exclusief SBK; € 19 miljoen) wordt intern het CLAS gecompenseerd uit de lagere uitgaven voor niet wapensysteem gebonden militair materieel (– € 10 miljoen) en overig materieel (– € 8 miljoen) en opleidingen (– € 1 miljoen).

Beleidsartikel 4 Taakuitvoering Luchtstrijdkrachten

Artikel 4 Taakuitvoering Luchtstrijdkrachten (bedragen x € 1.000)	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e suppletioire begroting 2014	Stand 1e suppletioire begroting 2014	Mutatie 2e suppletioire begroting 2014	Stand 2e suppletioire begroting 2014
Verplichtingen	638.348	11.179	649.527	29.550	679.077
Uitgaven	638.348	11.179	649.527	29.550	679.077
Programma uitgaven	132.995	5.564	138.559	27.735	166.294
Opdracht Gereedstelling en instandhouding Commando LSK	132.995	5.564	138.559	27.735	166.294
– waarvan inzet					
– waarvan gereedstelling	12.481	657	13.138	0	13.138
– waarvan instandhouding	120.514	4.907	125.421	27.735	153.156
Apparaatsuitgaven	505.353	5.615	510.968	1.815	512.783
Staven	21.349	0	21.349	0	21.349
Operationele eenheden Commando LSK	484.004	5.615	489.619	1.815	491.434
Apparaat per uitgavencategorie	505.353	5.615	510.968	1.815	512.783
<i>personele uitgaven</i>	<i>392.226</i>	<i>10.937</i>	<i>403.163</i>	<i>7.593</i>	<i>410.756</i>
– waarvan eigen personeel	387.182	9.937	397.119	4.600	401.719
– waarvan operationele toelage	5.044	0	5.044	0	5.044
– waarvan externe inhuur		1.000	1.000	2.993	3.993
<i>materiele uitgaven</i>	<i>113.127</i>	<i>– 5.322</i>	<i>107.805</i>	<i>– 5.778</i>	<i>102.027</i>
– waarvan bijdragen aan SSO's ¹	1.850	0	1.850		1.850
– waarvan overige exploitatie	111.277	– 5.322	105.955	– 5.778	100.177
Apparaatsontvangsten	15.227	0	15.227	– 687	14.540

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling prijsbijstelling	3.865		3.865
Bijstellen SBK / ontslagbescherming		4.600	4.600
Budgetoverhevelingen tussen defensieon- derdelen	23.870	1.125	24.995
Doorwerking ontvangsten		– 687	– 687
Herallocatie budgetten		– 3.223	– 3.223
Totaal beleidsmatige mutaties	27.735	1.815	29.550
Totaal mutaties	27.735	1.815	29.550

Toelichting*Uitdeling prijsbijstelling*

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld en verwerkt op de overige exploitatie.

Bijstellen SBK / ontslagbescherming

Als gevolg van de reorganisatie in 2013 zijn medewerkers in aanmerking gekomen voor de regelingen voor ontslagbescherming (een garantieregeling voor oudere medewerkers kort voor leeftijdsontslag). De realisatie laat zien dat het aantal gebruikers van de regeling hoger is dan verwacht.

Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen

Dit betreft diverse budgetoverhevelingen tussen de defensieonderdelen. Voor het CLSK is dit de ontvlechting instandhoudingsbudget van de DMO naar het CLSK voor de KDC 10 (€ 23,3 miljoen) en *Unmanned Aerial Vehicles* (€ 2,2 miljoen). Verder is het budget voor «Internet op de legeringskamer» (IODL/ WIFI verhoogd. (€ 0,2 miljoen). Daartegenover staat de overheveling van het budget drukwerk van het CLSK naar de DMO (– € 0,8 miljoen).

Interne herschikkingen

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van het CLSK om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Herallocatie budgetten

Er wordt € 3 miljoen intern gecompenseerd op formatie ten laste van overige materiële exploitatie. Tevens is een bedrag van € 3,2 miljoen gebruikt voor het oplossen van defensiebrede problematiek.

Beleidsartikel 5 Taakuitvoering Koninklijke Marechaussee	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e supplettoire begroting 2014	Stand 1e supplettoire begroting 2014	Mutatie 2e supplettoire begroting 2014	Stand 2e supplettoire begroting 2014
Verplichtingen	311.529	16.989	328.518	1.713	330.231
Uitgaven	311.529	16.989	328.518	1.713	330.231
Programma uitgaven	282	2.000	2.282	0	2.282
Opdracht Inzet KMAR	282	2.000	2.282	0	2.282
– waarvan gereedstelling	282	2.000	2.282	0	2.282
Apparaatsuitgaven	311.247	14.989	326.236	1.713	327.949
Staven	9.293	0	9.293	0	9.293
Operationele eenheden KMAR	301.954	14.989	316.943	1.713	318.656
Apparaat per uitgavencategorie	311.247	14.989	326.236	1.713	327.949
<i>personele uitgaven</i>	<i>279.415</i>	<i>12.601</i>	<i>292.016</i>	<i>2.453</i>	<i>294.469</i>
– waarvan eigen personeel	277.505	12.101	289.606	453	290.059
– waarvan operationele toelage	1.910		1.910	2.000	3.910
– waarvan externe inhuur		500	500	0	500
<i>materiele uitgaven</i>	<i>31.832</i>	<i>2.388</i>	<i>34.220</i>	<i>– 740</i>	<i>33.480</i>
– waarvan bijdragen aan SSO's (*1)	300		300	0	300
– waarvan overige exploitatie	31.532	2.388	33.920	– 740	33.180
Apparaatsontvangsten	4.590		4.590	360	4.950

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling prijsbijstelling		525	525
Bijstellen SBK / ontslagbescherming		1.500	1.500
Overhevelingen tussen departementen		- 816	- 816
Doorwerking ontvangsten		360	360
Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen		144	144
Totaal beleidsmatige mutaties	0	1.713	1.713
Totaal mutaties	0	1.713	1.713

Toelichting

Uitdeling prijsbijstelling

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld en verwerkt op de overige exploitatie.

Bijstellen SBK / ontslagbescherming

Als gevolg van de reorganisatie in 2013 zijn medewerkers in aanmerking gekomen voor de regelingen voor ontslagbescherming (een garantieregeling voor oudere medewerkers kort voor leeftijdsontslag). De realisatie laat zien dat het aantal gebruikers van de regeling hoger is dan verwacht.

Budgetontvlechtingen tussen departementen

Voor het begrotingsjaar 2014 wordt € 0,8 miljoen budget overgeheveld van Defensie / KMar naar het Ministerie van Veiligheid en Justitie ter financiering van formatieplaatsen bij de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V).

Doorwerking ontvangsten

De uitgavenbegroting wordt bijgesteld als gevolg van de hogere ontvangsten door de bijdrage vanuit *European Union Police Services Training*.

Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen

Dit betreft de verhoging van het budget voor «Internet op de legeringskamer» (IODL/ WIFI).

Beleidsartikel 6 Investerings Krijgsmacht

Artikel 6 Investerings Krijgsmacht (bedragen x € 1.000)	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e suppletioire begroting 2014	Stand 1e suppletioire begroting 2014	Mutatie 2e suppletioire begroting 2014	Stand 2e suppletioire begroting 2014
Verplichtingen	1.617.520	- 470.148	1.147.372	- 244.846	902.526
Uitgaven	1.193.654	- 70.848	1.122.806	- 67.446	1.055.360
Programmauitgaven	1.193.654	- 70.848	1.122.806	- 67.446	1.055.360
6.1 Opdracht Voorzien in nieuw materieel	805.634	- 43.376	762.258	- 166.688	595.570
6.2 Opdracht Voorzien in infrastructuur	202.707	- 30.230	172.477	131.323	303.800
6.3 Opdracht Voorzien in ICT	91.110	2.758	93.868	- 31.107	62.761
6.4 Bekostiging Wetenschappelijk onderzoek	62.800		62.800	0	62.800
6.5 Bijdrage aan de NAVO	31.403		31.403	- 974	30.429
Programmaontvangsten	163.788	- 30.000	133.788	4.026	137.814
- waarvan verkoopopbrengsten groot materieel	146.218	- 30.000	116.218	0	116.218
- waarvan verkoopopbrengsten infrastructuur	15.700		15.700	0	15.700
- waarvan overige ontvangsten	1.870	0	1.870	4.026	5.896

Omschrijving	art 6.1 nieuw materieel	art 6.2 infrastructuur	art 6.3 ICT	art 6.4 WOO	art 6.5 NAVO	Totaal Programma uitgaven
Totaal autonome mutaties	0	0	0	0	0	0
Beleidsmatige mutaties						
Uitdeling prijsbijstelling	17.600					17.600
Budgetontvechtingen tussen defensieon- derdelen	- 8.288	- 1.700	- 907			- 10.895
Overhevelingen tussen departementen		- 4.292	- 200			- 4.492
Doorwerking van de ontvangsten		- 5.685			4.026	- 1.659
Aflossing lening infraprojecten en aanschaf panden	- 143.000	143.000				0
Kasschuif Investerings naar latere jaren	- 33.000		- 30.000		- 5.000	- 68.000
Totaal beleidsmatige mutaties	- 166.688	131.323	- 31.107	0	- 974	- 67.446
Totaal mutaties	- 166.688	131.323	- 31.107	0	- 974	- 67.446

Toelichting op de verplichtingen

De neerwaartse bijstelling van € 245 miljoen op de verplichtingen komt door de juridische bezwaren van een leverancier op de aanbestedingsprocedure van het project *Verbeterd Operationeel Systeem Soldaat (VOSS)*; - € 167 miljoen) en Helderheidsversterkende brillen (- € 43 miljoen). Daarnaast zijn er vertragingen bij de leverancier (Project GPW Boxer - € 7 miljoen), een leveringsstop als gevolg van corrosieproblemen bij NH-90 (- € 21 miljoen) en vertraging bij de contractonderhandeling van een aantal kleinere projecten (- € 7 miljoen). Deze verplichtingen zullen in latere jaren alsnog worden aangegaan.

Toelichting op de uitgaven*Uitdeling prijsbijstelling*

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld.

Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen

Dit betreft deerschikking van het budget huisvesting en infrastructuur van het CDC naar investeringen infrastructuur voor de beveiligingsaanpassingen van de ambassades (€ 0,7 miljoen) en de budgetoverheveling

naar het CDC ter dekking van de betalingen in het kader van het Publiek Private Samenwerking (PPS) contract voor de Kromhout kazerne (– € 2,4 miljoen). Verder is hierin de financiering van de uitgaven door het CZSK van het *Joint Support Ship* (JSS) project opgenomen (€ 8,2 miljoen).

Overhevelingen tussen departementen

Dit betreft de budgetoverheveling naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het afdoen van de openstaande egalisatieschuld van het Rijks Vastgoed Bedrijf (– € 4,3 miljoen) en de bijdrage van Defensie aan het Ministerie van Economische Zaken voor de deelname aan de Nationale Cyber Security Research Agenda 2014 (– € 0,2 miljoen).

Doorwerking van de ontvangsten

De bijstelling op infrastructuur komt door vertraging bij het aanbestedingstraject van de renovatie Centraal Militair Hospitaal (– € 5,7 miljoen). De hogere ontvangsten vanuit de Navo van € 4 miljoen zijn verwerkt op het uitgavenbudget Navo-investeringen.

Aflossing lening infraprojecten en aanschaf bedrijfspanden

Door herijkingen van de diverse projecten in de opdracht voorzien in nieuw materieel worden binnen de investeringen de leningen uit eerdere jaren voor een aantal kazernes afgelost, waaronder de lening voor de Koningin Maximakazerne op Schiphol (€ 85 miljoen). Daarnaast worden enkele dienstkringpanden van de DVD overgedragen, ten behoeve van de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf.

Kasschuif Investeringsprojecten naar latere jaren

In verband met de herijking van diverse investeringsprojecten voor nieuw materieel (onder andere de projecten VOSS, Male UAV, KKW), ICT projecten en de Navo projecten is een totale kasschuif van € 68 miljoen naar latere jaren noodzakelijk.

Beleidsartikel 7 Ondersteuning krijgsmacht door Defensie Materieel Organisatie

Artikel 7 Ondersteuning krijgsmacht door Defensie Materieel Organisatie (bedragen x € 1.000)	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e suppletioire begroting 2014	Stand 1e suppletioire begroting 2014	Mutatie 2e suppletioire begroting 2014	Stand 2e suppletioire begroting 2014
Verplichtingen	815.316	- 20.438	794.878	- 30.070	764.808
Uitgaven	815.316	- 20.438	794.878	- 30.070	764.808
Programma uitgaven	338.936	- 2.193	336.743	- 40.591	296.152
Voorzien in nieuw materieel					
<i>Opdracht Logistieke ondersteuning</i>	338.936	- 2.193	336.743	- 40.591	296.152
<i>- waarvan gereedstelling</i>	237.820	1.387	239.207	- 15.490	223.717
<i>- waarvan instandhouding</i>	101.116	- 3.580	97.536	- 25.101	72.435
Apparaatsuitgaven	476.380	- 18.245	458.135	10.521	468.656
Staven	7.185	0	7.185	0	7.185
Ondersteuning operationele eenheden	469.195	- 18.245	450.950	10.521	461.471
Apparaat per uitgavencategorie	476.380	- 18.220	458.135	10.521	468.656
<i>personele uitgaven</i>	179.845	7.456	201.645	- 11.204	190.441
<i>- waarvan eigen personeel</i>	179.533	- 14.344	179.533	- 9.739	169.794
<i>- waarvan operationele toelage</i>	312	0	312	0	312
<i>- waarvan externe inhuur</i>		21.800	21800	- 1.465	20.335
<i>materiele uitgaven</i>	296.535	- 25.676	256490	21.725	278.215
<i>- waarvan bijdragen aan SSO's¹</i>	219.896	- 12.774	207122	4.023	211.145
<i>- waarvan ICT (zie bijdrage aan SSO's)</i>					
<i>- waarvan overige exploitatie</i>	76.639	- 12.902	49368	17.702	67.070
Programma ontvangsten					
Apparaatsontvangsten	42.933	0	42933	- 16.736	26.197

¹ Shared Service Organisatie IVENT, DVD en Paresto.

	Ontwerpbe- grotting	stand 1e SB	stand 2e SB
<i>DMO bijdrage SSO's (van IVENT / infovrz)</i>	217.265	206.822	210.845
<i>DMO bijdrage SSO's (van Paresto)</i>	300	300	300
<i>DMO bijdrage SSO's (van DVD)</i>	2.331	0	0
DMO bijdrage SSO's	219.896	207.122	211.145

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling prijsbijstelling		8.350	8.350
Bijstellen SBK / ontslagbescherming		1.500	1.500
Doorwerking ontvangsten	- 16.736		- 16.736
Overhevelingen tussen defensieonderdelen	- 24.185	1.001	- 23.184
Interne herschikkingen	330	- 330	0
Totaal beleidsmatige mutaties	- 40.591	10.521	- 30.070
Totaal mutaties	- 40.591	10.521	- 30.070

Toelichting

Uitdeling prijsbijstelling

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld en verwerkt op de overige exploitatie.

Bijstellen SBK / ontslagbescherming

Als gevolg van de reorganisatie in 2013 zijn medewerkers in aanmerking gekomen voor de regelingen voor ontslagbescherming (een garantieregeling voor oudere medewerkers kort voor leeftijdsontslag). De realiteit laat zien dat het aantal gebruikers van de regeling hoger is dan verwacht.

Doorwerking ontvangsten

De lagere verwachte personele en materiele ontvangsten werken door op het uitgavenkader.

Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen

Dit betreft een aantal budgetoverhevelingen tussen de defensieonderdelen. De belangrijkste zijn de overheveling van de DMO naar het instandhoudingsbudget van het CLSK voor de KDC-10 en *Unmanned Aerial Vehicles* (€ 23,3 miljoen, respectievelijk € 2,2 miljoen) en de overheveling voor de intensivering Cyber naar de DMO (€ 1,1 miljoen). Daarnaast zijn er enkele kleinere overhevelingen.

Interne herschikkingen

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van de DMO om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Beleidsartikel 8 Ondersteuning krijgsmacht door Commando Diensten Centrum

Artikel 8 Ondersteuning krijgsmacht door Commando DienstenCentra (bedragen x € 1.000)	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e supplettoire begroting 2014	Stand 1e supplettoire begroting 2014	Mutatie 2e supplettoire begroting 2014	Stand 2e supplettoire begroting 2014
Verplichtingen	972.277	97.614	1.069.891	2.163	1.072.054
Uitgaven	972.277	97.614	1.069.891	2.163	1.072.054
Programmauitgaven	0	0	0		
Opdracht Dienstverlenende eenheden	0	0	0		
– waarvan gereedstelling	0	0	0		
– waarvan instandhouding	0	0	0		
Apparaatsuitgaven	972.277	97.614	1.069.891	2.163	1.072.054
Staf CDC	15.802	0	15.802	0	15.802
Ondersteuning operationele eenheden	938.077	97.434	1.035.511	2.163	1.037.674
Attachés	18.398	180	18.578	0	18.578
Apparaat per uitgavencategorie	972.277	97.614	1.069.891	2.163	442.069
personele uitgaven	451.970	– 9.175	442.859	– 790	442.069
– waarvan eigen personeel	441.052	– 26.046	415.070	– 2.678	412.392
– waarvan operationele toelage	248	312	560	– 312	248
– waarvan attachés	10.670	– 241	10.429	0	10.429
– waarvan externe inhuur		16.800	16.800	2.200	19.000
materiele uitgaven	520.307	106.789	627.032	2.953	629.985
– waarvan bijdrage SSO's ¹	151.901	25.000	176.901	0	176.901
– waarvan huisvesting en infrastructuur	224.172	13.776	237.948	7.755	245.703
– waarvan overige exploitatie	136.506	67.528	204.034	– 4.764	199.270
– waarvan overige exploitatie attachés	7.728	421	8.149	0	8.149
Apparaatsontvangsten	51.377	4.093	55.470	– 5.685	49.785

¹ Shared Service Organisatie Paresto en DVD.

	ontwerpbegr	stand 1e SB	stand 2e SB
CDC bijdrage SSO's (van Paresto)	35.140	35.140	35.140
CDC bijdrage SSO's (van DVD / huisv en infra)	116.761	141.761	141.761
CDC bijdrage SSO's	151.901	176.901	176.901
Omschrijving		Apparaat Uitgaven	Totaal
Totaal autonome mutaties		0	0
Uitdeling prijsbijstelling		500	500
Herallocatie budgetten		7.550	7.550
Budgetoverhevelingen tussen departementen		– 38	– 38
Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen		3.451	3.451
Bijstellen SBK / ontslagbescherming		– 9.300	– 9.300
Totaal beleidsmatige mutaties		2.163	2.163
Totaal mutaties		2.163	2.163

Toelichting

Uitdeling prijsbijstelling

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld en verwerkt op de overige exploitatie.

Herallocatie budgetten

Het overschot binnen de apparaatsuitgaven van het CZSK (€ 2,8 miljoen) wordt door de CDS gealloceerd voor het oplossen van de defensiebrede problematiek. In totaal wordt € 7,5 miljoen toegevoegd aan de exploitatie huisvesting en infrastructuur.

Budgetoverhevelingen tussen departementen

Dit betreft de bijdrage aan de rijks schoonmaak organisatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (€ 38 duizend).

Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen

Dit betreft diverse budgetoverhevelingen tussen de defensieonderdelen. Voor het CDC is dit de toevoeging van het budget voor «Internet op de legeringskamer» (IODL/ WIFI; € 1,5 miljoen) en budgetoverheveling vanuit investeringen infrastructuur naar het CDC ten behoeve van het PPS contract Kromhout (€ 2,4 miljoen). Daar tegenover staat de mutatie van de beveiliging ambassade naar investeringen infrastructuur (- € 0,7 miljoen). Tenslotte diverse kleinere mutaties per saldo oplopend tot € 0,3 miljoen.

Bijstellen SBK / ontslagbescherming

Met de 1^e suppletoire begroting 2014 zijn de in-, door- en uitstroom activiteiten personeel overgegaan van de Bestuursstaf naar de Divisie Personeel en Organisatie Defensie van het CDC. Met de opdracht van de activiteiten zijn ruim 700 dossiers overgegaan naar het DPOD. Niet alle activiteiten, waaronder om-, bij en herscholing, worden dit jaar gerealiseerd. Met het verwachte overschot van € 9,3 miljoen wordt bijgedragen aan de defensiebrede SBK / ontslagbescherming problematiek.

Interne herschikkingen

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van het CDC om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Omschrijving	Apparaat Ontvangsten	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties	- 5.685	- 5.685
Bijstellen ontvangsten (CMH)		0
Totaal beleidsmatige mutaties	- 5.685	- 5.685

Toelichting ontvangsten

Door vertraging in het aanbestedingstraject renovatie van het Centraal Militair Hospitaal schuift de geraamde bijdrage van Stichting Ziektekosten Verzekering Defensie (SZVK) door naar 2015 (- € 5,7 miljoen).

Niet-beleidsartikel 9 Algemeen

Artikel 9 Algemeen	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e suppletioire begroting 2014	Stand 1e suppletioire begroting 2014	Mutatie 2e suppletioire begroting 2014	Stand 2e suppletioire begroting 2014
Verplichtingen	113.716	876	114.592	1.288	115.880
Programma-uitgaven					
Subsidies en bijdragen	21.752	4.230	25.982	- 850	25.132
Bijdrage NAVO en internationale samenwerking	44.918	- 3.912	41.006	- 3.000	38.006
Overige uitgaven	47.046	558	47.604	5.138	52.742
Totaal programma-uitgaven	113.716	876	114.592	1.288	115.880
Totaal ontvangsten	0	0	0	0	0

Omschrijving	Programma uitgaven	Totaal
Autonome mutaties		
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
Uitdeling prijsbijstelling	1.995	1.995
Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen	- 707	- 707
Totaal beleidsmatige mutaties	1.288	1.288
Totaal mutaties	1.288	1.288

Toelichting*Uitdeling prijsbijstelling*

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld en verwerkt op de programma uitgaven.

Budgetoverhevelingen tussen de defensieonderdelen

Deze post betreft diverse kleine overhevelingen tussen defensieonderdelen, waaronder de ontvlechting van het museaal budget in verband met vertraging van het Nationaal Militair Museum (€ 0,6 miljoen). Daarnaast tellen enkele kleine mutaties op tot € 0,1 miljoen.

Niet-beleidsartikel 10 Centraal Apparaat

Artikel 10 Centraal apparaat	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e suppletioire begroting 2014	Stand 1e suppletioire begroting 2014	Mutatie 2e suppletioire begroting 2014	Stand 2e suppletioire begroting 2014
Verplichtingen	1.698.315	- 95.721	1.602.594	- 18.462	1.584.132
Apparaatsuitgaven					
Bestuursstaf	86.837	- 5.634	81.203	- 4.963	76.240
Militaire inlichtingen- en Veiligheidsdienst	64.294	1.567	65.861	1.461	67.322
Pensioenen en uitkeringen	1.224.978	10.837	1.235.815	- 9.458	1.226.357
Wachtgelden, inactiviteitswedden en SBK-gelden	322.206	- 102.491	219.715	- 5.502	214.213
Totaal apparaatsuitgaven	1.698.315	- 95.721	1.602.594	- 18.462	1.584.132
Apparaat per uitgavencategorie	1.592.910	- 95.721	1.602.594	- 18.462	1.584.132
<i>personele uitgaven</i>	1.676.536	- 96.596	1.579.940	- 13.080	1.566.860
- waarvan eigen personeel	129.352	- 9.035	120.317	1.562	121.879
- waarvan eigen inhuur		4.093	4.093	318	4.411
- waarvan pensioenen, wachtgelden en uitkeringen	1.547.184	- 91.654	1.455.530	- 14.960	1.440.570
<i>materiele uitgaven</i>	21.779	875	22.654	- 5.382	17.272
- waarvan bijdragen aan SSO's ¹	170		170		170
- waarvan overige exploitatie	21.609	875	22.484	- 5.382	17.102
Totaal ontvangsten	6.908	15.423	22.331	888	23.219

Omschrijving	Apparaat uitgaven	Totaal
Autonome mutaties		
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
Herallocatie budgetten	16.912	16.912
Bijstellen SBK / ontslagbescherming	- 15.102	- 15.102
Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen	- 1.952	- 1.952
Doorwerking ontvangsten	888	888
Vrijgaven niet-relevant pensioenen	- 19.208	- 19.208
Totaal beleidsmatige mutaties	- 18.462	- 18.462
Totaal mutaties	- 18.462	- 18.462

Toelichting

Herallocatie budgetten

Door herallocatie van de budgetten bij de defensieonderdelen wordt het defensiebrede probleem bij de nabetaling van de ereschulden en de pensioenen verminderd (€ 16,9 miljoen). Het tekort bij ereschulden is onder meer een gevolg van een schikking in een bezwaarprocedure waardoor het aantal rechthebbenden toeneemt. Het tekort bij pensioenen is een gevolg van de waardeoverdrachten door het ABP. Dit wordt veroorzaakt doordat de diverse pensioenfondsen een aantal jaren geen waardeoverdrachten mochten doen door een te lage dekkingsgraad. Daarnaast is de uitstroom van Defensie groter dan gepland door de reorganisatie en bestaat er een toename van mensen die vlak voor hun pensioen in het verleden opgebouwde rechten over wensen te dragen naar één pensioenfonds.

Bijstellen pensioenen en SBK ontslagbescherming

Het budgetoverschot in de SBK regeling 2012 van € 15,9 wordt aangewend voor het oplossen van de defensiebrede problematiek van de SBK ontslagbescherming. Voor dit artikel wordt hiermee € 0,8 miljoen afgedekt. Met het overige deel (€ 15,1 miljoen) zijn de overige defensieonderdelen voor haar tekorten in de ontslagbescherming regeling gecompenseerd.

Budgetoverhevelingen tussen de defensieonderdelen

Deze post betreft diverse kleine overhevelingen tussen defensieonderdelen, waaronder de ontvlechting van de intensivering voor cyber naar het CDC en de DMO (€ 1,3 miljoen). Daarnaast zijn er diverse mutaties oplopend tot een bedrag van € 0,6 miljoen.

Doorwerking van de ontvangsten

De hoger dan geraamde personele ontvangsten (€ 0,8 miljoen) verhogen het uitgavenkader.

Vrijgave van het niet-relevant deel van de pensioenen

In het kader van het volledig op kapitaaldekking brengen van de militaire ouderdomspensioenen is het Ministerie van Defensie met het ABP een aantal leningen overeengekomen, waarvoor het Ministerie van Financiën de middelen beschikbaar stelt. Van de mogelijkheid voor een lening voor 2014, die als niet-relevant aan de uitgavenzijde van de begroting van het Ministerie van Defensie is toegevoegd, wordt dit jaar echter geen gebruik gemaakt.

Niet-beleidsartikel 11 Geheim

Artikel 11 Geheime uitgaven	Ontwerp begroting 2014	Mutatie 1e suppletioire begroting 2014	Stand 1e suppletioire begroting 2014	Mutatie 2e suppletioire begroting 2014	Stand 2e suppletioire begroting 2014
Verplichtingen en uitgaven	5.264	0	5.264	0	5.264
Geheime uitgaven	5.264	0	5.264	0	5.264
Totaal uitgaven en verplichtingen	5.264	0	5.264	0	5.264

Toelichting

Geen mutaties.

Niet-beleidsartikel 12 Nominaal en onvoorzien

Artikel 12 Nominaal en onvoorzien	Ontwerpbe- groting incl nota van wijziging	Mutatie 1e suppletioire begroting 2014	Stand 1e suppletioire begroting 2014	Mutatie 2e suppletioire begroting 2014	Stand 2e suppletioire begroting 2014
Verplichtingen	46.727	18.860	65.587	- 65.587	0
Loonbijstelling Prijsbijstelling Nader te verdelen Onvoorzien	46.727	18.860	65.587	- 65.587	0
Totaal uitgaven	46.727	18.860	65.587	- 65.587	0

Omschrijving	Totaal
Autonome mutaties	
Totaal autonome mutaties	0
Beleidsmatige mutaties	
Uitdeling prijsbijstelling	- 38.900
Herallocatie budgetten	- 18.487
Bijstellen SBK / ontslagbescherming	- 4.500
Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen	- 3.700
Totaal beleidsmatige mutaties	- 65.587
Totaal mutaties	- 65.587

Toelichting

Uitdeling prijsbijstelling

De prijsbijstelling tranche 2014 is uitgedeeld aan de defensieonderdelen.

Herallocatie budgetten / Bijstellen SBK ontslagbescherming

Vanuit dit artikel wordt bijgedragen aan de problematiek van tekorten bij pensioenen en ontslagbescherming.

Budgetoverhevelingen tussen defensieonderdelen

De mutatie betreft de toevoeging van het budget voor «Internet op de legeringskamer» (IODL/ WIFI) bij de defensieonderdelen.